

سال تحصیلی ۸۸-۸۷

بررسی پایان‌نامه‌های

دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

دکتر فراز مجاب

دانشکده داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

است در یک زمینه مربوط به رشته تحصیلی خود زیر نظر استاد راهنما به تحقیق و تتبع بپردازد. دانشجویان دوره دکترای داروسازی پس از گذراندن حداقل ۱۴۰ واحد از دروس عمومی و اختصاصی می‌توانند موضوع پایان‌نامه را با نظر استاد راهنما انتخاب کنند.

در جدول ۱ نام دانشجوی (ی) فارغ‌التحصیل (عنوان پایان‌نامه و استاد (ان) راهنمای آن‌ها، به ترتیب تاریخ دفاع از پایان‌نامه ذکر شده است. تمامی استاد راهنماهای اول این پایان‌نامه‌ها از دانشکده فوق‌الذکر هستند. در سال تحصیلی مذکور (دقیقاً از ۱۳۸۷/۷/۱ تا ۱۳۸۸/۶/۳۱) تعداد ۳۶ دانشجوی داروسازی (۱۶ مرد و ۲۰ زن) تحصیل خود را در این دانشکده به اتمام

دانشکده داروسازی شهید بهشتی یکی از دانشکده‌های داروسازی کشور متعلق به دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران است که از سال ۱۳۶۶ اقدام به پذیرش دانشجو نموده و تا پایان سال تحصیلی ۸۸ - ۱۳۸۷، ۹۷۰ نفر داروساز را فارغ‌التحصیل و وارد بازار کار کرده است.

این مقاله گزارش مختصری از وضعیت پایان‌نامه‌های این دانشکده (در سال تحصیلی ۸۸ - ۸۷) است که می‌تواند برای اطلاع داروسازان پزشکان، مسئولین، صنایع، دانشجویان و اساتید سایر دانشکده‌ها و عموم خوانندگان و علاقمندان جالب و خواندنی باشد.

تهیه پایان‌نامه، آخرین بخش دوره دکترای عمومی داروسازی است که طی آن دانشجو، موظف

رسانده‌اند. براساس عضویت اساتید راهنمای اول این پایان‌نامه‌ها در گروه‌های آموزشی دانشکده می‌توان گفت که گروه شیمی دارویی با ۱۵ و بعد از آن گروه فارماکونوزی با ۹ پایان‌نامه بیشترین ارایه موضوع را به دانشجویان فارغ‌التحصیل در سال تحصیلی فوق‌الذکر داشته‌اند. سپس گروه‌های آموزشی فارماسیوتیکس و سم‌شناسی هر کدام با ۴ و در ادامه گروه‌های داروسازی بالینی و اقتصاد دارو به ترتیب با ۳ و ۱ پایان‌نامه دفاع شده قرار می‌گیرند (جدول ۲). هم‌چنین در نگاه دیگر به جدول ۱ می‌توان گفت که از نظر استاد راهنمای اول این پایان‌نامه‌ها آقایان دکتر کبارفرد و دکتر مجاب به ترتیب با ۶ و ۵ پایان‌نامه بیشترین سهم را در فارغ‌التحصیلی دانشجویان مذکور داشته و پس از آن آقایان دکتر سلام‌زاده دکتر طباطبایی، دکتر کمیلی‌زاده و دکتر مهرگان هر کدام با ۴ پایان‌نامه قرار دارند. از نظر طبقه‌بندی موضوعی نیز بیشترین تحقیقات پایان‌نامه‌های انجام شده در زمینه بررسی اثرات ضد میکروبی (۷ مورد)، و سپس آنالیز داروها

جدول ۱ - عنوان پایان‌نامه‌های دفاع شده در سال تحصیلی ۸۸ - ۱۳۸۷ در دانشکده داروسازی شهید بهشتی

شماره	نام داروساز	عنوان پایان‌نامه	استاد (ان) راهنما
۱	علی نظری	بررسی اثربخشی یارانه‌ها، در دسترسی مردم به داروهای مورد نیاز	دکتر محمدزاده دکتر پوررضا
۲	مصطفی برهانی	بررسی فیتوشیمیایی گیاه سالویالری‌بی‌فولیا	دکتر کبارفرد دکتر آیت‌اللهی
۳	شبنم همتی	رابطه بین دوز تجویز شده و غلظت پلاسمایی داروی ایزونیاژید در بیماران مبتلا به سل بستری در بیمارستان مسیح دانشوری	دکتر فهیمی دکتر کبارفرد
۴	مریم رنگچیان	طراحی سیستم ماتریکسی آهسته رهش حاوی پیریدوستیگمین بروماید و بررسی رهش دارو از آن در شرایط برون‌تنی	دکتر فروتن دکتر بلورچیان
۵	محمدحسین نویدی	بررسی فارماکونوزی و اثر ضد میکروبی دو گونه گیاه آرنیبا در ایران	دکتر مصدق
۶	معصومه الیاسی	مقایسه مواد موجود در عصاره سرشاخه گیاهان تریگونولا تهرانیکا و تریگونولا فونونوم گراسنوم	دکتر کمیلی‌زاده
۷	رامین نیکخو امیری	جداسازی پروتئین‌های پوسته و میوه گیاه پسته کرمان و بررسی اثر ضدباکتری آن	دکتر هوشدار تهران‌ی

جدول ۱ (ادامه)

شماره	نام داروساز	عنوان پایان‌نامه	استاد (ان) راهنما
۸	محمود دانشی	تعیین مقدار فرمالدئید و استالدئید در آب‌های معدنی پر شده در ظروف PET با استفاده از روش HPLC	دکتر کبارفرد دکتر حسینی شیرازی
۹	پگاه عبداللهی	بررسی مقایسه‌ای دو نوع Spacer رایج در ایران از نظر تاثیر بر فراهمی زیستی ریوی اسپری سالیوتامول در بیماران آسمی	دکتر فهیمی دکتر کبارفرد
۱۰	کامیار رضانی	بررسی اثرات ضدمیکروبی عصاره‌های متانولی، کلروفورمی و پترولیوم اتزی گیاه توکریوم پولیوم	دکتر آیت‌اللهی دکتر مهرگان
۱۱	حمیدرضا ملاحسینی مجدآبادی	بررسی اثر موضعی سیر روی ریزش موی آندروژنیک	دکتر سلام‌زاده دکتر داوودی
۱۲	جمشید رضایی	تعیین مقدار فلزات سمی سرب، کادمیوم، مس و آرسنیک در ۱۴ فرآورده دارویی گیاهی به روش ولتامتری آندی جریان‌سازی	دکتر کمیلی‌زاده
۱۳	نسبیه یوسفیان گیلوان	بررسی اثر مهارتی چند گیاه دارویی بر آنزیم آلفا - آمیلاز	دکتر نیک‌آور
۱۴	زینب گل محمد	بررسی کارایی کارت هشداردهنده در کاهش تداخلات جذبی دارو - غذا، دارو - دارو در بیماران بستری در یک بیمارستان آموزشی	دکتر نظری دکتر سلام‌زاده
۱۵	معصومه بهنامی	طراحی و سنتز مشتقات جدید گیرنده کاپای اپیویدی	دکتر طباطبایی
۱۶	احسان فتاحیان	بررسی عصاره دانه خیار بر غلظت گلوکز خون در موش‌های دیابتی شده با STZ	دکتر راسخ دکتر مجاب
۱۷	مریم رحیمی	بررسی اثر ضدمیکروبی عصاره‌های آبی، متانول، اتیل استاتی و پترولیوم اتزی گیاه انگور (رقم شاهانی) در زمان گرده افشانی و پس از برداشت میوه	دکتر مهرگان
۱۸	نیما افکاری	طراحی یک روش کروماتوگرافی جهت تعیین مقدار روسی گلیتازون	دکتر زرقی
۱۹	سارا حمزه	بررسی اثرات ضدمیکروبی تعدادی از مشتقات جدید اکسادیازول	دکتر مهرگان دکتر طباطبایی
۲۰	ناصر اثباتی	ارزیابی فعالیت ضدرادیکالی ۳ گونه آویشن	دکتر نیک‌آور

جدول ۱ (ادامه)

شماره	نام داروساز	عنوان پایان نامه	استاد (ان) راهنما
۲۱	بهاره افشاری	فرمولاسیون فرآورده جوشان گیاهی از دانه گیاه اسفرزه	دکتر مجاب دکتر مرتضوی
۲۲	سیدمحسن نسبی	بررسی تاثیر کود فسفات‌ها بارور - ۲ روی رشد، نوع و مقدار مواد موثره گیاه شوید	دکتر مجاب مهندس یزدانی
۲۳	راشین شکیبایی	بررسی نقش حفاظتی عصاره‌های آبی انبه و سماق بر آسیب اکسیداتیو ناشی از کومن هیدروپراکساید در هیاتوسیت‌های ایزوله شده کبد موش صحرایی	دکتر پوراحمد
۲۴	فهیمه محیطی	تعیین مقدار فلزات سمی سنگین سرب و کادمیوم در نمونه‌های کراک ضبط شده در ایران	دکتر کمیلی زاده
۲۵	فاطمه عبدالله‌نژاد	بررسی مقایسه‌ای اثر ضدباکتریایی و فیتوشیمی اسانس گیاه ترخون به دو روش اسانس‌گیری تقطیر با آب و بخار آب	دکتر مهرگان دکتر کبارفرد
۲۶	پیمان محمدی	بررسی اثر ضدتشنجی گیاهان کاهو و بادرنجبویه	دکتر مجاب
۲۷	سوده بکان	بررسی نقش حفاظتی مهارکنندگان آنزیم مبدل آنژیوتانسین (کاپتوپتریل و انالاپریل) بر آسیب اکسیداتیو ناشی از پاراکوات	دکتر پوراحمد دکتر قاضی خوانساری
۲۸	صلاح ویسی	بررسی و تعیین مقدار فلزات روی و جیوه در سرم‌های تزریقی ساخت داخل	دکتر کمیلی زاده
۲۹	عاطفه هادی‌پور	طراحی و سنتز مشتقات جدید سولفونامیدی به‌عنوان مهارکنندگان انتخابی Cox - ۲	دکتر زرقی
۳۰	حامد کلانتری	تعیین پروفایل ناخالصی‌های نمونه‌های هروئین - کراک ضبط شده در ایران	دکتر کبارفرد
۳۱	سمانه کاخکی	طراحی و سنتز مشتقات جدید فلاونی به‌عنوان مشتقات مهارکننده آنزیم Cox - ۲	دکتر زرقی
۳۲	مریم قاسمی	سنتز مشتقات ۲- آریل - ۴، ۵ - کلرو - ۱، ۳، ۴ - اکسادیازول به‌عنوان لیگاند گیرنده بنزودیازپینی	دکتر طباطبایی
۳۳	مریم نخجوانی	بررسی اثرات سیتوتوکسیسیته مهارکنندگان جدید آنزیم Cox - ۲ در سلول‌های پستانداران	دکتر حسینی شیرازی

جدول ۱ (ادامه)

شماره	نام داروساز	عنوان پایان‌نامه	استاد (ان) راهنما
۳۴	الهام رضایی زواره	سنتز مشتقات ۱، ۳، ۴ - اکسادیازول به‌عنوان لیگاند گیرنده بنزودیازپینی	دکتر طباطبایی
۳۵	مهشید زندی	بررسی اثرات مهار ۵۰ عصاره گیاهی روی آنزیم اوره آز هلیکوباکتر پیلوری	دکتر مجاب دکتر امانلو
۳۶	جلال حیدرزاده	بررسی اثرات ضد میکروبی عصاره‌های آبی و آلی میوه خارخسک	دکتر آیت‌اللهی

جدول ۲ - تعداد پایان‌نامه‌های دفاع شده در سال تحصیلی

۸۸ - ۱۳۸۷ دانشکده داروسازی شهید بهشتی
برحسب گروه‌های آموزشی دانشکده

تعداد پایان‌نامه‌ها	گروه آموزشی
۱۵	شیمی دارویی
۹	فارماکونوزی
۴	فارماسیوتیکس
۴	سم‌شناسی
۳	داروسازی بالینی
۱	اقتصاد و مدیریت

جدول ۳ - طبقه‌بندی موضوعی پایان‌نامه‌های
دفاع شده در سال تحصیلی ۸۸ - ۱۳۸۷
دانشکده داروسازی شهید بهشتی

تعداد پایان‌نامه‌ها	موضوع تحقیقاتی
۷	اثرات ضد میکروبی
۶	آنالیز داروها
۵	سنتز داروها
۴	داروسازی بالینی
۳	اثرات بیولوژیک
۳	سم‌شناسی
۲	فارماکولوژی
۱	فرمولاسیون دارو
۱	فارماکونوزی
۱	اقتصاد دارو
۱	فیتوشیمی
۱	فارماسیوتیکس
۱	آنالیز اسانس گیاهی

(۶ مورد) و بعد از آن سنتز دارو (۵ مورد) بوده است (جدول ۳).

اکثر این دانشجویان ورودی سال ۸۱ (بهمن) دانشکده بوده‌اند، از بین این ۳۶ دانشجو، در سال تحصیلی گذشته، تاکنون ۶ نفر آنان در دوره‌های تخصصی داروسازی پذیرفته شده و در حال حاضر به ادامه تحصیل مشغول هستند. تعدادی از پایان‌نامه‌های ذکر شده در جدول (۱)، منجر به ارایه چند مقاله در مجلات معتبر علمی داخل و خارج شده‌اند و تعدادی دیگر نیز در مراحل اولیه ارسال و پذیرش قرار دارند.

در ضمن، قابل ذکر است که یکی از این دانشجویان فارغ‌التحصیل (سرکار خانم دکتر گل محمد) و یکی از اساتید دانشمند دانشکده (دکتر بیژن شفقی) که معاون پژوهش و مشاور چند پایان‌نامه از جدول (۱) هم بوده‌اند، در سال تحصیلی گذشته متأسفانه طی سوانح مختلف فوت شده‌اند که از خداوند متعال برای آنان غفران و آمرزش الهی و ابدی مسألت می‌کنیم.

در پایان جهت اطلاع خوانندگان محترم، خلاصه یکی از این پایان‌نامه‌ها درج می‌شود.

چکیده

عنوان پایان‌نامه: بررسی تاثیر آموزشی پرستاران در کاهش تداخلات دارو، غذا در بیماران بستری در یک بیمارستان آموزشی

نگارنده: زینب گل محمد

اساتید راهنما: دکتر محمد عباسی نظری، دکتر

جمشید سلامزاده

استاد مشاور: دکتر گیتی حاجبی

آدرس: دانشکده داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی، شهید بهشتی تهران، ایران، صندوق پستی ۶۱۵۳-۱۴۱۵۵.

مقدمه

به‌طور کلی تداخلات دارو - غذا می‌تواند به‌طور ناخواسته، منجر به افزایش یا کاهش اثرات داروها گردد. این مساله می‌تواند باعث شکست روند دارو درمانی و یا از طرفی منجر به افزایش سمیت داروهایی در مورد برخی از داروها شود. با وجود این که میزان شیوع این مساله در بیماران بستری ناشناخته است، تعیین و شناسایی این دسته از تداخلات و جلوگیری از بروز آن‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار خواهد بود. هدف از این مطالعه، تعیین نقش آموزش به پرستاران در کاهش و جلوگیری از بروز تداخلات بالقوه دارو - غذا می‌باشد.

روش کار

چهار بخش از یک بیمارستان آموزشی برای این مطالعه انتخاب شد. (گوارش و کبد، غدد جراحی عروق و نفرولوژی). مشاهدات مستقیم در جهت تعیین میزان بروز تداخلات بالقوه دارو - غذا انجام شد. کلاس‌های آموزشی برای پرستاران هر بخش برگزار گردید و برگه‌های اطلاع‌رسانی آموزشی مربوطه به‌طور جداگانه در اختیار آن‌ها قرار گرفت. پس از انجام آموزش به پرستاران مجدداً مشاهدات مستقیم در جهت تعیین میزان وقوع این دسته از تداخلات صورت پذیرفت تا تاثیر آموزش به پرستاران در جهت کاهش تداخلات مزبور تعیین گردد.

می‌تواند به‌عنوان متدی موثر و ارزشمند در جهت کاهش بروز تداخلات دارو - غذا در بیمارستان تلقی گردد. روش‌های آموزشی به کار رفته در این مطالعه توانست متجربه کاهش قابل توجه موارد تجویز نادرست داروها از نظر تداخل با غذا گردد که این یافته تاکید بر اهمیت آموزش به پرستاران اگرچه با روش‌های ساده آموزشی می‌باشد.

■ واژگان کلیدی

داروهای خوراکی، تداخلات بالقوه دارو - غذا
آموزش به پرستاران، بیمارستان

■ نتایج

این مطالعه نشان داد که پس از انجام مداخلات آموزشی برای پرستاران میزان بروز تداخلات بالقوه دارو - غذا به‌طور معنی‌داری کاهش یافت (کاهش موارد نادرست مصرف دارو نسبت به غذا از ۴۴/۶۳ درصد به ۳۱/۵۲ درصد) البته تفاوت‌هایی میان بخش‌های مختلف این بیمارستان و همچنین میان زمان‌های مختلف تجویز دارو از لحاظ کاهش میزان بروز این دسته از تداخلات مشاهده شد.

■ بحث

در کل انجام مداخلات آموزشی برای پرستاران

